

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 3.10.2011
KOM(2011) 634 wersja ostateczna

2008/0183 (COD)

Zmieniony wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1290/2005 i rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do dystrybucji produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących w Unii

UZASADNIENIE

1. HISTORIA WNIOSKU

Przyjęcie wniosku przez Komisję: 17 września 2008 r.

Przekazanie wniosku do Rady i Parlamentu Europejskiego – COM(2008) 563 wersja ostateczna: dnia 15 października 2008 r. (2008/0183 (CNS))

Opinia Parlamentu Europejskiego – pierwsze czytanie: Opinia przyjęta dnia 26 marca 2009 r. została potwierdzona rezolucją z dnia 5 maja 2010 r. w sprawie konsekwencji wejścia w życie traktatu lizbońskiego dla trwających międzyinstytucjonalnych procedur decyzyjnych (COM(2009)0665) – „omnibus”.

Na sesji plenarnej dnia 26 marca 2009 r. Parlament Europejski przyjął rezolucję legislacyjną w sprawie raportu posła Siekierskiego zawierającym 20 poprawek, stosunkiem głosów 425 do 71, 62 osoby wstrzymały się od głosu.

W dniu 17 września 2010 r. Komisja przyjęła zmieniony wniosek (COM(2010) 486 wersja ostateczna). Oprócz zredukowanych stawek krajowego współfinansowania wniosek zawierał również pułap w wysokości 500 mln EUR dla rocznych przydziałów środków finansowych UE oraz serię dostosowań technicznych wynikających z poprawek wnioskowanych przez Parlament Europejski. Zmieniony wniosek został również dostosowany w celu uwzględnienia wejścia w życie traktatu lizbońskiego.

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie zmienionego wniosku: CESE 70/2011 przyjęta w dniu 20 stycznia 2011 r. (sprawozdawca: Eugen Lucan)

Opinia Komitetu Regionów w sprawie zmienionego wniosku: CdR 340/2010 przyjęta w dniu 27 stycznia 2011 r. (sprawozdawca: Ossi Martikainen).

Nowy zmieniony wniosek zastępuje zmieniony wniosek (COM(2010) 486 wersja ostateczna).

2. KONTEKST WNIOSKU

Na mocy rozporządzenia Rady (EWG) nr 3730/87 ustanowiono ogólne zasady dostaw żywności z zapasów interwencyjnych do wyznaczonych organizacji celem jej dystrybucji wśród osób najbardziej potrzebujących we Wspólnocie. Rozporządzenie to zostało następnie uchylone i włączone do rozporządzenia ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych (rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku).

Przez ponad dwie dekady zapasy interwencyjne udostępniane w ramach tego programu stanowiły niezawodne źródło pomocy żywnościowej dla osób najbardziej potrzebujących. Konieczność dystrybucji żywności rośnie wraz z przystępowaniem

nowych państw do Unii, ponieważ wiąże się to ze wzrostem liczby osób potrzebujących. W 2010 r. ponad 18 mln osób skorzystało z tego programu.

Do celów wspólnej polityki rolnej (WPR), określonych w art. 39 ust. 1 Traktatu, należą między innymi stabilizacja rynków oraz zapewnienie konsumentom dostaw żywności w rozsądnych cenach. Z drugiej zaś strony wzmocnienie unijnej spójności społecznej jest celem określonym w art. 174 Traktatu. Ograniczając brak bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących w Unii oraz przyczyniając się do zmniejszenia publicznych zapasów interwencyjnych program ten wspiera realizację wszystkich tych celów.

W ostatnich latach wspólna polityka rolna uległa zasadniczej zmianie poprzez przeniesienie punktu ciężkości nadrzędnego celu, jakim był wzrost wydajności, na bardziej zrównoważony rozwój rolnictwa w perspektywie długoterminowej; w konsekwencji zapasy interwencyjne produktów rolnych uległy zmniejszeniu. Ramy prawne programu dystrybucji żywności wymagają dostosowania do tych nowych realiów.

W oświadczeniu pisemnym z dnia 4 kwietnia 2006 r. w sprawie zaopatrywania zatwierdzonych organizacji charytatywnych w celu wdrażania Europejskiego programu pomocy żywnościowej dla osób najbardziej potrzebujących, Parlament Europejski wyraził swoje obawy dotyczące przyszłości Europejskiego programu pomocy żywnościowej dla osób najbardziej potrzebujących i, uznając konieczność zaspokojenia potrzeb żywnościowych tych osób, wezwał Komisję oraz Radę do nadania temu programowi trwałego charakteru.

Dnia 22 maja 2008 r., Parlament Europejski przyjął rezolucję w sprawie rosnących cen żywności w UE i w krajach rozwijających się, w której podkreśla zasadniczy charakter prawa do pożywienia oraz konieczność ułatwienia dostępu wszystkich ludzi do wystarczających zasobów żywności, umożliwiających aktywny i zdrowy tryb życia.

Komisja uznała już znaczenie tego programu w swoim komunikacie „Reakcja na kwestię wzrostu cen żywności – wskazówki dotyczące działania na szczeblu UE” z dnia 20 maja 2008 r. W swoim przemówieniu do Parlamentu, wygłoszonym w dniu 18 czerwca 2008 r. Przewodniczący Komisji Europejskiej ogłosił, że Komisja przewiduje zwiększenie budżetu na tę inicjatywę o dwie trzecie.

W dniu 13 kwietnia 2011 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (sprawa T-576/08) anulował przepisy planu dystrybucji żywności na 2009 r. przewidującego możliwość zakupu na rynku. Wobec tego Komisja była zmuszona ustanowić zaopatrywanie planu dystrybucji żywności na 2012 r. całkowicie w oparciu o istniejące zapasy interwencyjne. W rezultacie budżet planu na 2012 r. wynosi tylko 113 mln EUR, tj. mniej niż jedną czwartą budżetów poprzednich planów rocznych.

W dniu 29 czerwca 2011 r. Komisja przyjęła komunikat w sprawie wieloletnich perspektyw finansowych na lata 2014-2020. W odniesieniu do nowego planu dystrybucji żywności dla osób najbardziej potrzebujących w komunikacie proponuje się, aby w przyszłości środki na niego pochodziły z pozycji budżetowej 1, wynosząc łącznie 2,5 mld (ceny z 2011 r.)

W swojej rezolucji z dnia 7 lipca 2011 r. Parlament Europejski wezwał Komisję i Radę do opracowania tymczasowego rozwiązania na pozostałe lata bieżących wieloletnich ram finansowych, tak by uniknąć gwałtownych redukcji pomocy żywnościowej wskutek obciążenia środków z 500 mln EUR do 133 mln EUR oraz by zagwarantować, że osób zależnych od pomocy żywnościowej nie dotknie niedostatek żywności. Liczni przedstawiciele europejskiego społeczeństwa obywatelskiego – od władz lokalnych do organizacji pozarządowych i charytatywnych – wyrazili swoje obawy co do przyszłości programu oraz wezwali jednogłośnie instytucje Unii do znalezienia rozwiązania zapewniającego kontynuację programu.

3. ELEMENTY PIERWOTNEGO WNIOSKU

W 2008 r. Komisja zaproponowała przegląd programu dystrybucji żywności (COM(2008) 563 wersja ostateczna) w oparciu o następujące elementy:

- **Dwa źródła dostaw żywności.** Żywność pochodziłaby z zapasów interwencyjnych lub z rynku. Zakupy rynkowe nie byłyby już ograniczone do przypadków czasowej niedostępności zapasów interwencyjnych. Niemniej jednak w pierwszej kolejności należałoby wykorzystywać zapasy interwencyjne, o ile byłyby one dostępne.

- **Szerszy zakres produktów żywnościowych przeznaczonych do dystrybucji i bardziej przejrzyste priorytety.** W celu lepszego zrównoważenia składników odżywczych żywności dostarczanej w ramach programu, wybór dystrybuowanej żywności nie ograniczałby się już do produktów objętych systemem interwencji. Produkty żywnościowe byłyby wybierane przez właściwe organy państw członkowskich w ramach krajowych programów dystrybucji żywności, wyznaczających cele i priorytety dystrybucji żywności wśród osób najbardziej potrzebujących i uwzględniających zagrożenie wartości odżywczych produktów.

- **Perspektywa długoterminowa.** Dystrybucja żywności wymaga długoterminowego planowania i dokładnych przygotowań ze strony władz krajowych i organizacji charytatywnych. W celu zwiększenia wydajności działań, unijny plan dystrybucji żywności zostałby sporządzony na okres trzech lat. Kwoty pomocy na drugi i trzeci rok obowiązywania planu miałyby charakter jedynie orientacyjny i musiałyby być następnie potwierdzone. Dodatkowo proponuje się pułap finansowego wkładu Unii.

- **Współfinansowanie.** Wprowadzenie współfinansowania wzmocniłoby aspekt polityki spójności związany z programem, zagwarantowałoby właściwe planowanie i zwiększyło synergię. W celu zapewnienia bezproblemowego wprowadzenia i utrzymania wysokiego stopnia wykorzystania dostępnych funduszy stawki współfinansowania wspólnotowego wynosiłyby 75 % i 85 % w państwach członkowskich objętych Funduszem Spójności w planie na lata 2010–12. W późniejszym okresie, tj. w planie na lata 2013–15, stawki współfinansowania wspólnotowego wynosiłyby odpowiednio 50 % i 75 %.

- **Lepsze monitorowanie i sprawozdawczość.** Wymogi w zakresie sprawozdawczości na różnych szczeblach zostałyby wzmocnione i objęłyby sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady.

Do wniosku z 2008 r. dołączono ocenę skutków w formie dokumentu roboczego służb Komisji (SEC(2008)2436/2).

4. OPINIA KOMISJI W PRZEDMIOCIE POPRAWEK PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO; ELEMENTY NOWEGO ZMIENIONEGO WNIOSKU

W swojej opinii Parlament Europejski stanowczo zalecił utrzymanie pełnego finansowania UE dla tego programu (poprawki 5, 10, 16, 17, 18, 19). Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego zawierała również podobny wymóg.

Władze krajowe uczestniczących w programie państw członkowskich oraz bardzo liczni przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego wyrazili niedawno życzenie, aby program był nadal w pełni finansowany z budżetu UE. Argumentują oni, że w obecnym kontekście kryzysu finansowego niektóre uczestniczące w programie państwa członkowskie mogą nie być w stanie zapewnić swojej części finansowania krajowego oraz że w wyniku tego program dystrybucji żywności może zostać zakłócony tam, gdzie jest najbardziej potrzebny.

Ponadto Komisja jest doskonale świadoma faktu, że wzrasta liczba obywateli europejskich, dla których konieczna jest pomoc żywnościowa.

W tym kontekście Komisja podjęła decyzję o zastąpieniu zmienionego wniosku (COM(2010)486 wersja ostateczna) niniejszym nowym, zmienionym wnioskiem.

W świetle udziału programów dystrybucji żywności w realizacji zarówno celów wspólnej polityki rolnej, jak i wzmocnienia unijnej spójności społecznej Komisja jest zdania, że byłoby to odpowiedniej odzwierciedlone w jej wniosku, gdyby miał on podwójną podstawę prawną (art. 42 i 43 ust. 2 wraz z art. 175 ust. 3).

W nowym zmienionym wniosku zachowuje się na przyszłość obecną, wynoszącą 100 % stawkę unijnego finansowania programu, lecz w celu zapewnienia jego stabilności budżetowej utrzymuje się roczny pułap wkładu finansowego Unii w wysokości 500 mln EUR.

Poprawki 8, 11, 13 i 14 zawierają inne istotne zmiany zaakceptowane przez Komisję w niniejszym zmienionym wniosku, chociaż ich brzmienie ostatecznie wybrane przez Komisję może się różnić od zaproponowanego przez Parlament Europejski. Poprawka 8 wprowadza pojęcie unijnego pochodzenia żywności, które w aktualnym, zmienionym wniosku zachowano jako priorytet, który może być przedmiotem decyzji państw członkowskich w przypadku wybierania rodzaju żywności do dystrybucji. Poprawka 11 ustanawia obowiązek wyraźnego eksponowania uczestnictwa Unii w omawianym programie, zachowany przez Komisję w niniejszym zmienionym wniosku, przy czym szczegółowe przepisy zostaną przyjęte w późniejszym terminie. Poprawka 13 stanowi, iż zakup produktów żywnościowych powinien następować na podstawie procedur przetargowych, jak jest to obecnie wyraźnie zaznaczone we wniosku. Poprawka 14 przewiduje zwrot kosztów przechowywania poniesionych przez organizacje charytatywne, który to przepis został również włączony do wniosku.

Komisja przyjmie wkrótce wnioski ustawodawcze dotyczące nowych wieloletnich ram finansowych, w tym wniosek w sprawie dystrybucji żywności dla potrzebujących finansowanej z pozycji budżetowej 1. W związku z tym trzyletnie plany, o których mowa w poprzednim wniosku, nie odpowiadają już tym nowym czasowym ramom. Co za tym idzie, nowy zmieniony wniosek zachowuje obecny system planów rocznych.

Inne elementy zawarte we wniosku pierwotnym, tj. dwa źródła dostaw żywności, szerszy zakres produktów żywnościowych w połączeniu z lepszym uwzględnieniem aspektu odżywczego, wraz z wyraźniej określonymi priorytetami, wzmocnionym monitorowaniem i mechanizmami sprawozdawczości, zostają zachowane w nowym zmienionym wniosku.

5. DOSTOSOWANIE DO TRAKTATU O FUNKCJONOWANIU UNII EUROPEJSKIEJ (TFUE)

Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) ustanawia przejrzyste rozróżnienie pomiędzy przyznanymi Komisji uprawnieniami do przyjęcia aktów o charakterze nieustawodawczym (aktów delegowanych), które uzupełniają lub zmieniają niektóre, inne niż istotne, elementy aktu ustawodawczego, określonymi w art. 290, a nadanymi Komisji uprawnieniami do przyjęcia aktów wykonawczych na mocy art. 291. Państwa członkowskie odpowiadają w rzeczywistości za wdrożenie prawnie wiążących aktów Unii Europejskiej, jednak jeśli zastosowanie aktu ustawodawczego wymaga jednolitych warunków jego wykonywania, wówczas Komisja może je przyjąć w formie aktów wykonawczych.

Dostosowanie programu dystrybucji żywności wśród osób najbardziej potrzebujących do nowych postanowień Traktatu polega na zaklasyfikowaniu przepisów wykonawczych, przyjętych przez Komisję w celu zapewnienia sprawnej realizacji działań, jako akty wykonawcze lub delegowane.

Niniejszy zmieniony wniosek zawiera wszystkie istotne elementy, zasady programowania i zasady ogólne programu, które zostają tym samym określone przez prawodawcę.

Zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej prawodawca powierza Komisji uzupełnienie lub zmianę niektórych, innych niż istotne, elementów, które są jednakowoż niezbędne do prawidłowego działania programu. Zmieniony wniosek stanowi, iż Komisja przyjmuje w formie aktów delegowanych metodę obliczania łącznego przydziału środków, łącznie z dystrybucją zapasów interwencyjnych i środków finansowych, definicję wartości nominalnej produktów przekazywanych z zapasów interwencyjnych, jak również metodę ponownego przydziału środków w następstwie ewentualnych przeglądów planu. Komisja powinna przyjąć przepisy dotyczące wymogu stosowania procedur przetargowych w przypadku wszystkich działań związanych z realizacją planów, przepisy dotyczące zabezpieczeń, które muszą złożyć wnioskodawcy, oraz przepisy dotyczące sankcji i redukcji stosowanych przez państwa członkowskie w przypadku nieprzestrzegania obowiązujących terminów lub innych uchybień.

Państwa członkowskie, zgodnie z art. 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, odpowiadają za wdrożenie prawnie wiążących aktów Unii przyjętych

przez prawodawcę. Konieczne jest jednak zapewnienie jednolitej realizacji programu w uczestniczących państwach członkowskich, aby uniknąć ryzyka zakłóceń lub dyskryminacji. W rezultacie w zmienionym wniosku prawodawca powierza Komisji uprawnienia wykonawcze do: przyjęcia szczegółowych zasad i procedur; przyjęcia i ewentualnej zmiany planów; zdefiniowania dodatkowych elementów, które powinny zostać umieszczone w planach trzyletnich; przyjęcia procedur i terminów mających zastosowanie w przypadku wycofania; określenia formatu rocznych sprawozdań z realizacji i formatu krajowych programów dystrybucji żywności, zasad dotyczących zwrotu kosztów, w tym terminów i pułapów finansowych, warunków odnoszących się do zaproszeń do składania ofert oraz warunków dotyczących produktów żywnościowych i ich dostaw, minimalnych wymogów programów kontroli, jednolitych warunków dotyczących procedur płatności, w tym zadań do wykonania przez krajowe agencje interwencyjne oraz szczegółowych zasad dotyczących obowiązku eksponowania uczestnictwa Unii w omawianym programie, zarówno na opakowaniach produktów żywnościowych, jak i w punktach dystrybucji.

6. WPLYW NA BUDŻET

Zaproponowane przepisy mają na celu wdrożenie nowych przepisów dotyczących programu dystrybucji żywności wśród osób najbardziej potrzebujących w Unii. Nowy program pozostanie w pełni finansowany przez Unię.

W zmienionym wniosku utrzymano roczny pułap finansowania w wysokości 500 mln EUR w odniesieniu do finansowania programu przez Unię.

7. ZMIENIONY WNIOSK

Uwzględniając art. 293 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, niniejszy nowy wniosek zmieniony Komisji przedstawia się poniżej.

Zmieniony wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1290/2005 i rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do dystrybucji produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących w Unii

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 42 akapit pierwszy i art. 43 ust. 2 oraz art. 175 ust. 3,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej¹,

po przekazaniu wniosku parlamentom narodowym

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów³,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3730/87 z dnia 10 grudnia 1987 r. ustanawiające ogólne zasady dostaw żywności z zapasów interwencyjnych do wyznaczonych organizacji celem rozdysponowania jej pomiędzy osoby najbardziej poszkodowane we Wspólnocie⁴, następnie uchylone i włączone do rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”)⁵, od ponad dwóch dekad zapewnia niezawodne źródło dystrybucji żywności wśród osób najbardziej potrzebujących na terenie Unii i przyczynia się pozytywnie do wzrostu spójności społecznej UE poprzez redukcję ekonomicznych i społecznych dysproporcji.
- (2) Do celów wspólnej polityki rolnej (WPR) określonych w art. 39 ust. 1 Traktatu należą między innymi stabilizacja rynków oraz zapewnienie konsumentom dostaw żywności po rozsądnych cenach. Na przestrzeni lat program dystrybucji żywności przyczynił się do realizacji obu celów, a także – ograniczając brak bezpieczeństwa żywnościowego

¹ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

² XX

³ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁴ Dz.U. L 352 z 15.12.1987, s. 1.

⁵ Dz.U. L 299 z 16.11.2007, s. 1.

osób najbardziej potrzebujących w Unii – udowodnił, że stanowi zasadnicze narzędzie pomocy, ponieważ zapewnia szeroką dostępność żywności w Unii Europejskiej, równocześnie zmniejszając zapasy interwencyjne. Program pomocy żywnościowej UE dla osób najbardziej potrzebujących powinien nadal gwarantować realizację celów WPR oraz jednocześnie mieć na celu wzmocnienie spójności społecznej UE.

- (3) W oświadczeniu pisemnym z dnia 4 kwietnia 2006 r. w sprawie zaopatrywania zatwierdzonych organizacji charytatywnych w celu wdrażania Europejskiego programu pomocy żywnościowej dla osób najbardziej potrzebujących⁶ Parlament Europejski podkreślił, że Europejski program pomocy żywnościowej dla osób najbardziej potrzebujących dowiódł swojej wartości i że ma on ogromne znaczenie dla milionów obywateli. Parlament Europejski wyraził również swoje obawy dotyczące przyszłości Europejskiego programu pomocy żywnościowej dla osób najbardziej potrzebujących i, uznając konieczność zaspokojenia potrzeb żywnościowych tych osób, wezwał Komisję oraz Radę między innymi do nadania temu programowi trwałego charakteru. Ponadto w swojej rezolucji z dnia 7 lipca 2011 r. Parlament Europejski wezwał Komisję i Radę do opracowania tymczasowego rozwiązania na pozostałe lata bieżących wieloletnich ram finansowych, tak by uniknąć gwałtownych redukcji pomocy żywnościowej wskutek zmniejszenia środków z 500 mln EUR do 113 mln EUR oraz by zagwarantować, że osób zależnych od pomocy żywnościowej nie dotknie niedostatek żywności.
- (4) W wyniku stopniowego rozszerzenia Unii o nowe państwa członkowskie wzrasta potencjalna liczba beneficjentów programów pomocy żywnościowej. Jednocześnie rosnące ceny żywności niekorzystnie wpływają na bezpieczeństwo żywnościowe osób najbardziej potrzebujących, a także podnoszą koszty dostaw pomocy żywnościowej. W rezultacie znaczenie programu pomocy ustanowionego pierwotnie na mocy rozporządzenia (EWG) nr 3730/87, a obecnie na mocy art. 27 rozporządzenia (WE) nr 1234/2007, znacznie wzrosło na przestrzeni lat. W związku z tym konieczna jest kontynuacja tego programu na szczeblu unijnym i dostosowanie go do zmieniającej się sytuacji na rynku.
- (5) Obecny system dystrybucji żywności opiera się na dostawach produktów z unijnych zapasów interwencyjnych uzupełnianych okresowo zakupem towarów na rynku. Niemniej stopniowe reformy wspólnej polityki rolnej oraz korzystne zmiany cen producenta doprowadziły do stopniowego zmniejszenia zasobów interwencyjnych oraz zakresu dostępnych produktów. W związku z tym zakupy rynkowe powinny również stanowić stałe źródło dostaw dla programu pomocy w celu uzupełnienia zapasów interwencyjnych w przypadku, kiedy zapasy te są niedostępne.
- (6) W zakresie w jakim program działa na zasadzie zakupu produktów żywnościowych na rynkach, kiedy zapasy interwencyjne nadające się do programu dystrybucji żywności są niedostępne, program stanowi szczególne działanie niezbędne do realizacji celu wzmocnienia spójności społecznej UE.
- (7) Program unijny nie może być jedyną odpowiedzią na coraz większe zapotrzebowanie na pomoc żywnościową w Unii. Krajowe polityki realizowane przez administracje publiczne oraz mobilizacja społeczeństwa obywatelskiego, włączając w to inicjatywy

⁶ Dz.U. C 293 E z 2.12.2006, s. 170.

lokalne, są równie istotne dla zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego dla osób najbardziej potrzebujących. Program unijny z silnym elementem spajającym może jednak służyć jako wzór dystrybucji żywności dla osób najbardziej potrzebujących, szczególnie w regionach mniej rozwiniętych, pomóc w osiąganiu synergii, a także promować prywatne i publiczne inicjatywy mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób potrzebujących. Ponadto uwzględniając geograficzne rozproszenie ograniczonych zasobów interwencyjnych w państwach członkowskich, omawiany program pomocy może przyczynić się do najlepszego ich wykorzystania. Dlatego program unijny nie może naruszać żadnych podobnych krajowych strategii polityki.

- (8) W celu zapewnienia należytego zarządzania finansami konieczne jest ustalenie stałego pułapu finansowego pomocy unijnej. Program pomocy dla osób najbardziej potrzebujących powinien zostać włączony do wykazu środków kwalifikowalnych do finansowania z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG), określonych w art. 3 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej⁷.
- (9) Doświadczenie pokazuje, że konieczne są pewne zmiany w zarządzaniu programem dystrybucji żywności. W związku z powyższym Komisja powinna przygotować roczne plany realizacji przedmiotowego programu w oparciu o wnioski państw członkowskich, które zostaną przekazane Komisji, jak i o inne informacje uznane za istotne. Państwa członkowskie powinny opierać swoje wnioski o pomoc na krajowych programach dystrybucji żywności, określających cele i priorytety dystrybucji żywności wśród osób najbardziej potrzebujących i uwzględniających przy tym również kwestię wartości odżywczych. W związku z tym stosowne byłoby umożliwienie państwom członkowskim podjęcia decyzji o przyznaniu pierwszeństwa produktom pochodzącym z Unii. W celu zabezpieczenia odpowiedniego pokrycia kosztów związanych z wdrożeniem planu, należy również zagwarantować, że państwa członkowskie – w ramach środków przewidzianych w planie – mogą podjąć decyzję o zwrocie określonych kosztów poniesionych przez wyznaczone organizacje w związku z administracją, transportem i przechowywaniem.
- (10) Państwa członkowskie powinny przeprowadzać należyte kontrole administracyjne i kontrole fizyczne oraz ustanowić kary w przypadku nieprawidłowości w celu zagwarantowania, że roczny plan wdrażany jest na podstawie obowiązujących przepisów.
- (11) Art. 27 rozporządzenia (WE) nr 1234/2007 przyznaje uprawnienia Komisji w celu wdrożenia jego niektórych przepisów.
- (12) W konsekwencji wejścia w życie traktatu lizbońskiego, uprawnienia Komisji przekazane jej w celu wdrożenia programu, określone w art. 27 rozporządzenia (WE) nr 1234/2007, powinny zostać dostosowane do art. 290 i 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („Traktat”).
- (13) Komisja powinna posiadać uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 290 Traktatu w celu uzupełnienia lub zmiany niektórych, innych niż istotne,

⁷ Dz.U. L 209 z 11.8.2005, s. 1.

elementów art. 27 rozporządzenia (WE) nr 1234/2007. Należy określić elementy, w odniesieniu do których uprawnienia te mogą być wykonywane, oraz warunki jakim to delegowanie podlega.

- (14) Aby zagwarantować jednolite stosowanie art. 27 rozporządzenia (WE) nr 1234/2007 we wszystkich państwach członkowskich, Komisja powinna być uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych zgodnie z art. 291 Traktatu. Środki wymagane dla wspomnianego jednolitego stosowania art. 27 powinny zostać przyjęte przez Komisję w formie aktów wykonawczych, zgodnie z przepisami rozporządzenia (UE) nr XX/XXXX Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie...
- (15) Aby zapewnić efektywność i przejrzystość przyjęcia planów rocznych, Komisja powinna ustanowić procedury przyjęcia i zmiany planów w formie aktów wykonawczych. Z tego samego powodu przyjęcie oraz, tam gdzie to konieczne, przegląd planu rocznego powinny zostać dokonane w formie aktów wykonawczych.
- (16) Aby zapewnić państwom członkowskim spójne i skuteczne ramy uczestnictwa i wdrażania programu, Komisja powinna przyjąć akty wykonawcze w celu określenia dodatkowych elementów, które należałoby włączyć do planu rocznego, zasad dotyczących zaopatrzenia w produkty oraz procedur i terminów stosowanych w przypadku wycofania produktów interwencyjnych, w tym procedur i terminów w przypadku przekazywania tych produktów między państwami członkowskimi.
- (17) Aby zapewnić porównywalność informacji, które przedkładają uczestniczące państwa członkowskie, Komisja powinna w formie aktów wykonawczych przyjąć przepisy dotyczące formatu krajowych programów dystrybucji żywności oraz rocznych sprawozdań z realizacji.
- (18) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość uznania pewnych wydatków poniesionych przez organizacje charytatywne za koszty kwalifikowalne w ramach programu. Aby zapewnić, że ta możliwość jest jednolicie stosowana we wszystkich państwach członkowskich, Komisja powinna przyjąć akty wykonawcze określające wspólne szczegółowe zasady zwrotu tych kosztów, łącznie z obowiązującymi terminami i pułapami finansowymi.
- (19) Aby zapewnić, że zaproszenia do składania ofert publikowane są zgodnie z jednakowymi zasadami we wszystkich państwach członkowskich, Komisja powinna przyjąć akty wykonawcze dotyczące warunków obowiązujących w przypadku zaproszeń do składania ofert oraz warunków dotyczących produktów żywnościowych i ich dostaw.
- (20) Aby zapewnić zharmonizowany poziom realizacji poszczególnych elementów systemu kontroli, Komisja powinna przyjąć przepisy wykonawcze ustanawiające zobowiązania państw członkowskich odnośnie do kontroli.
- (21) Aby zagwarantować jednolite wdrożenie planu przez właściwe organy państw członkowskich oraz ułatwić współpracę pomiędzy nimi, Komisja powinna przyjąć przepisy wykonawcze ustanawiające procedury i terminy płatności, w tym redukcje za ich nieprzestrzeganie, przepisy dotyczące rachunkowości oraz zadania do wykonania przez krajowe agencje interwencyjne, włączając w to przypadki przekazywania produktów między państwami członkowskimi.

- (22) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenia (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 1234/2007.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W art. 3 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1290/2005 dodaje się następującą lit. g) w brzmieniu:

- „g) program dystrybucji produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących w Unii, o którym mowa w art. 27 rozporządzenia (WE) nr 1234/2007.”

Artykuł 2

W rozporządzeniu (WE) nr 1234/2007 wprowadza się następujące zmiany:

- (1) dodaje się nowy art. 4a w brzmieniu:

„Artykuł 4a

[Przyjęcie aktów wykonawczych i aktów delegowanych]

W przypadku przyznania Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych, działa ona zgodnie z procedurą o której mowa w artykule 196a.

W przypadku przyznania Komisji uprawnień do przyjęcia aktów wykonawczych, działa ona zgodnie z procedurą, o której mowa w artykule 196b.”;

- (2) w części II, tytuł I, rozdział I, sekcja II, podsekcja IV wprowadza się następujące zmiany:

- (a) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 27

Program dystrybucji żywności wśród osób najbardziej potrzebujących w Unii

1. Ustanawia się program umożliwiający dystrybucję produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących w Unii za pośrednictwem organizacji wyznaczonych przez państwa członkowskie. W tym celu udostępnia się produkty stanowiące zapasy interwencyjne, a w przypadku gdy zapasy interwencyjne nadające się do programu dystrybucji żywności nie są dostępne, zakupu produktów żywnościowych dokonuje się na rynku.

Do celów programu określonych w akapicie pierwszym „osoby najbardziej potrzebujące” oznaczają osoby fizyczne, zarówno jednostki, jak też rodziny lub grupy składające się z takich osób, których sytuacja uzależnienia socjalnego i finansowego została stwierdzona lub uznana na podstawie kryteriów kwalifikowalności przyjętych przez właściwe organy krajowe, lub jest określana na podstawie kryteriów stosowanych

przez organizacje charytatywne i uznanych przez wspomniane organy krajowe.

2. Państwa członkowskie wyrażające chęć uczestnictwa w programie określonym w ust. 1 przedkładają Komisji programy dystrybucji żywności zawierające:

- (a) szczegóły dotyczące ich głównych właściwości i celów;
- (b) wskazanie wyznaczonych organizacji;
- (c) wnioski o przyznanie określonej ilości produktów żywnościowych przeznaczonych do dystrybucji w każdym roku oraz inne stosowne informacje.

Państwa członkowskie wybierają produkty żywnościowe w oparciu o obiektywne kryteria, uwzględniając wartości odżywcze i przydatność do dystrybucji. Dokonując wyboru, państwa członkowskie mogą przyznawać pierwszeństwo produktom pochodzącym z Unii.

3. Komisja przyjmuje plany roczne na podstawie wniosków zgłoszonych przez państwa członkowskie zgodnie z ust. 2 akapit pierwszy i innych informacji uznanych za istotne.

W każdym planie rocznym określa się roczne przydziały środków finansowych przez Unię na państwo członkowskie.

Jeżeli produkty objęte planem rocznym nie są dostępne w zapasach interwencyjnych w państwie członkowskim, w którym jest na te produkty zapotrzebowanie, w planie rocznym uwzględnia się przekazanie ich z państw członkowskich, gdzie są one dostępne w zapasach interwencyjnych.

Dopuszcza się możliwość zmiany planu rocznego w związku z ważnymi wydarzeniami wpływającymi na jego realizację.

4. Organizacje wyznaczone przez państwa członkowskie, o których mowa w ust. 1, nie mogą być przedsiębiorstwami handlowymi.

Produkty żywnościowe przekazywane są wspomnianym organizacjom bezpłatnie.

Dystrybucja produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących jest:

- (a) bezpłatna lub
- (b) odpłatna, ale cena w żadnym przypadku nie jest wyższa od ceny uzasadnionej kosztami poniesionymi przez wyznaczone organizacje w ramach prowadzenia działania, poza kosztami, które mogą zostać objęte przepisami ust. 7 akapit drugi lit. a) i b).

5. Państwa członkowskie uczestniczące w programie są zobowiązane do:
 - (c) przedstawienia Komisji rocznego sprawozdania z realizacji programu;
 - (d) informowania Komisji w stosownym czasie o zmianach wpływających na realizację programów dystrybucji żywności.
6. Unia finansuje koszty kwalifikowalne w ramach programu. Finansowanie to nie przekracza 500 mln EUR na rok budżetowy.
7. Koszty kwalifikowalne w ramach programu obejmują:
 - (e) koszty produktów przekazywanych z zapasów interwencyjnych;
 - (f) koszty produktów żywnościowych zakupionych na rynku;
 - (g) koszty transportu produktów z zapasów interwencyjnych między państwami członkowskimi, jeżeli istnieje takie zapotrzebowanie.

W ramach dostępnych w każdym państwie członkowskim środków finansowych na realizację planu rocznego, właściwe organy krajowe mogą uznać następujące koszty za kwalifikowalne:

- (h) koszty transportu produktów żywnościowych do magazynów wyznaczonych organizacji;
 - (i) następujące koszty poniesione przez wyznaczone organizacje w zakresie bezpośrednio związanym z realizacją planu:
 - (i) koszty administracyjne;
 - (ii) koszty transportu pomiędzy magazynami wyznaczonych organizacji a końcowymi punktami dystrybucji;
 - (iii) koszty przechowywania.
8. Państwa członkowskie przeprowadzają kontrole administracyjne i kontrole fizyczne w celu zagwarantowania realizacji planu zgodnie z obowiązującymi przepisami, oraz ustanawiają kary nakładane w przypadku nieprawidłowości.
 9. Zapis „Pomoc Unii Europejskiej” wraz z symbolem Unii Europejskiej jest umieszczony i wyraźnie widoczny na opakowaniu żywności przekazywanej w ramach planów oraz w punktach dystrybucji.
 10. Program unijny stosuje się bez uszczerbku dla wszystkich programów krajowych będących w zgodności z prawodawstwem unijnym, na mocy których produkty żywnościowe rozprowadzane są wśród osób najbardziej potrzebujących.

* Dz.U. L 243 z 6.9.2006, s. 47.”;

(b) dodaje się art. 27a i 27b w brzmieniu:

„Artykuł 27a

Elementy inne niż istotne programu dystrybucji żywności

1. Aby zapewnić wydajne wykorzystanie środków budżetowych przeznaczonych na potrzeby programu określonego w art. 27, Komisja określa – w drodze aktów delegowanych – metodę obliczania całkowitego przydziału środków wśród państw członkowskich, łącznie z dystrybucją produktów pochodzących z zapasów interwencyjnych i środkami finansowymi na zakup produktów żywnościowych na rynku. Komisja określa również wartość księgową produktów przekazywanych z zapasów interwencyjnych oraz metodę ponownego przydziału środków wśród państw członkowskich w wyniku zmiany planu rocznego.
2. Aby zapewnić skuteczne i wydajne wykorzystanie środków budżetowych przeznaczonych na potrzeby programu, ustanowionego w art. 27 oraz zabezpieczyć prawa i obowiązki podmiotów, Komisja przyjmuje w formie aktów delegowanych, przepisy wymagające stosowania procedur przetargowych we wszystkich działaniach związanych z realizacją programów dystrybucji żywności, przepisy dotyczące zabezpieczeń wymaganych od uczestników przetargów oraz przepisy dotyczące sankcji, redukcji i wyłączeń stosowanych przez państwa członkowskie, w szczególności w przypadku nieprzestrzegania terminów wycofania produktów z zapasów interwencyjnych oraz w przypadku poważnych uchybień lub nieprawidłowości w realizacji planu rocznego.

Artykuł 27b

Jednolita realizacja programu dystrybucji żywności

1. Komisja – w drodze aktów wykonawczych – przyjmuje przepisy dotyczące jednolitej realizacji planu rocznego oraz krajowych programów dystrybucji żywności, o których mowa w art. 27. Akty te dotyczą:
 - a) szczegółowych zasad i procedur przyjęcia i zmiany planów rocznych, łącznie z obowiązującymi terminami;
 - b) przyjęcia planów rocznych oraz ich zmian;
 - c) przepisów dotyczących dodatkowych elementów wchodzących w skład planów rocznych, zasad dotyczących dostaw produktów żywnościowych, a także procedur i terminów wycofania produktów interwencyjnych i ich przekazania między państwami członkowskimi;
 - d) przepisów dotyczących formatu rocznych sprawozdań z realizacji oraz formatu krajowych programów dystrybucji żywności;

- e) szczegółowych zasad odnoszących się do zwrotu kosztów, przewidzianych w art. 27 ust. 7 akapit drugi, w tym do pułapów finansowych i obowiązujących terminów;
- f) jednolitych warunków dotyczących zaproszeń do składania ofert, w tym warunków obowiązujących w zakresie produktów żywnościowych i ich dostaw;
- g) przepisów dotyczących kontroli administracyjnych i kontroli fizycznych przeprowadzanych przez państwa członkowskie;
- h) jednolitych przepisów dotyczących procedur płatności i obowiązujących terminów oraz redukcji stosowanych w przypadku nieprzestrzegania tychże, przepisów dotyczących rachunkowości oraz procedur odnoszących się do przekazywania produktów między państwami członkowskimi, wraz z opisem zadań do wykonania przez właściwe krajowe agencje interwencyjne;
- i) jednolitych warunków wdrażania art. 27 ust. 9.”;

(3) w art. 184 dodaje się pkt 9. w brzmieniu:

„(9) Parlamentowi Europejskiemu i Radzie najpóźniej dnia 31 grudnia 2014 r. – w sprawie stosowania programu dystrybucji żywności wśród osób najbardziej potrzebujących w Unii przewidzianego w art. 27, wraz z ewentualnymi odpowiednimi wnioskami.”;

(4) w części VII rozdział I dodaje się następujące art. 196a i 196b:

„Artykuł 196a

Akty delegowane

1. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, przekazuje się Komisji na czas nieokreślony.

Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja powiadamia o tym równocześnie Parlament Europejski i Radę.

2. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w ust. 1, może zostać odwołane w dowolnym momencie przez Parlament Europejski lub przez Radę.

Institucja, która rozpoczęła wewnętrzną procedurę w celu podjęcia decyzji, czy zamierza ona odwołać przekazanie uprawnień, informuje drugą instytucję i Komisję, odpowiednio wcześniej przed podjęciem ostatecznej decyzji, wskazując przekazane uprawnienia, które mogłyby zostać odwołane, oraz możliwe przyczyny tego odwołania.

Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie uprawnień określonych w tej decyzji. Staje się ona skuteczna natychmiast lub od późniejszej daty, która jest w niej określona. Nie wpływa ona na ważność aktów delegowanych już

obowiązujących. Jest ona publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

3. Parlament Europejski i Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego w terminie dwóch miesięcy licząc od daty zawiadomienia. Z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady termin ten jest przedłużany o miesiąc.

Jeśli przed upływem tego terminu ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyrażą sprzeciwu wobec aktu delegowanego, jest on publikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* oraz wchodzi w życie z dniem podanym w tym akcie.

Akt delegowany może zostać opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* oraz wejść w życie przed upływem tego terminu, jeżeli zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie zamierzają wyrażać sprzeciwu.

Jeśli Parlament Europejski lub Rada wyrażą sprzeciw wobec aktu delegowanego, nie wchodzi on w życie. Instytucja, która wyraża sprzeciw wobec aktu delegowanego, podaje uzasadnienie.

Artykuł 196b

Akty wykonawcze

1. Do celów przyjęcia przez Komisję aktów wykonawczych, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, stosuje się procedurę przewidzianą w art. [X] rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr [XXX/XXXX].
2. Komisję wspiera Komitet Zarządzający ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych ustanowiony na mocy art. 195 rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007.”

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie siódmego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
The Presiden*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH

Fichefin/478963rev2
(FB/nh)
6.5.2011.1

DATA: 27/9/2011

1.	POZYCJA BUDŻETOWA: 05 02 04 01	ŚRODKI: 500 mln EUR w budżecie na 2011 r. 500 mln EUR w projekcie budżetu na 2012 r.			
2.	TYTUŁ: Zmieniony wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr .../.... zmieniającego rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 i rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do dystrybucji produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących w Unii.				
3.	PODSTAWA PRAWNA: artykuł 42 i 43 ust. 2 oraz art. 175 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej				
4.	CELE: Zaproponowane przepisy mają na celu wdrożenie nowych przepisów dotyczących programu dystrybucji żywności wśród osób najbardziej potrzebujących w Unii.				
5.	SKUTKI FINANSOWE	OKRES 12 MIESIĘCY	BIEŻĄCY ROK BUDŻETOWY	KOLEJNY ROK BUDŻETOWY	
		(w mln EUR)	(w mln EUR)	(w mln EUR)	
5.0	WYDATKI - PONIESIONE Z BUDŻETU UE (REFUNDACJE/SKUP INTERWENCYJNY) - WŁADZE KRAJOWE - INNE	500	-	-	
5.1	DOCHODY - ZASOBY WŁASNE UE (OPŁATY WYRÓWNAWCZE/NALEŻNOŚCI CELNE) - KRAJOWE	-	-	-	
		2010	2011	2012	2013
5.0.1	SZACOWANE WYDATKI			500	500
5.1.1	SZACOWANE DOCHODY	-	-	-	-
5.2	METODA OBLICZENIOWA: -				
6.0	CZY PROJEKT MOŻE BYĆ FINANSOWANY ZE ŚRODKÓW PRZEWDZIANYCH W ODPOWIEDNIM ROZDZIALE BIEŻĄCEGO BUDŻETU?			TAK NIE	
6.1	CZY PROJEKT MOŻE BYĆ FINANSOWANY POPRZEZ PRZESUNIĘCIE POMIĘDZY ROZDZIAŁAMI BIEŻĄCEGO BUDŻETU?			TAK NIE	
6.2	CZY WYMAGANY BĘDZIE BUDŻET DODATKOWY?			TAK NIE	
6.3	CZY ŚRODKI BĘDZIE TRZEBA PRZEWDZIEĆ W KOLEJNYCH BUDŻETACH?			TAK NIE	
UWAGI: Wniosek określa roczny pułap budżetowy w wysokości 500 mln EUR.					